

GIEREN MET DE PINGUÏNS

EVEN VOORSTELLEN

Hoi, wat leuk dat je vandaag met me meegaat! Ik ben Job, diervorzorger in de dierentuin. Voor een diervorzorger is geen dag hetzelfde, want elke diersoort is weer anders.

Ik ben vogelverzorger en zit alle dagen tussen de pinguïns, gieren, struisvogels, toekans, uilen, kasuarissen, blauwkeelara's, rode ibissen en nog heel veel andere soorten, van klein tot groot. Hun eten klaarmaken is een hele klus, want allemaal hebben ze hun eigen wensen. De pinguïns eten vis, de kasuaris eet graag rijpe papaja's en de uil wordt helemaal wild van muizen. Het lijkt wel een restaurant! Ik voel me echt een geluksvogel dat ik deze mooie dieren mag verzorgen.

Behalve vogels heb ik nog veel meer dieren verzorgd, van zebra's tot miereneters. Ik denk dat ik een echt dierenmens ben. 'Kon ik maar iedere dag naar de dierentuin...' riep ik toen ik zeven was en met mijn ouders in de rij stond voor de kassa. Dat is gelukt! Ik heb hier echt mijn droomberoep!

OCHTEND

EEN OCHTEND TUSSEN DE PINGUÏNS

Weet je wat het mooiste is van dierverzorgers zijn? Dat je de sleutel van de dierentuin krijgt.

Iedere morgen om half acht kom ik aan bij de poort van Artis. De kassa's zijn nog dicht, want het park gaat pas over anderhalf uur open voor het publiek. Ik haal een hele grote sleutelbos uit mijn broekzak. Een van die sleutels stop ik in het sleutelgat van de poort en ik draai naar rechts. Met twee handen duw ik de poort open en wandel naar binnen.

Als enige loop ik over de lange laan het park in, het is overal nog muisstil. Ik kom langs dieren die nog een beetje half slapelig wakker worden. De gibbons zijn als eerste op, een half uur voor opening zullen ze de boomtoppen in hun verblijf in klimmen om te gaan zingen. Ze zijn een beetje de wekker van de dierentuin. Zo laten de zingende gibbons aan iedere bewoner van het park weten dat de nieuwe dag begonnen is.

Eerst ga ik naar de kleedkamer voor de dierverzorgers. Ik loop langs de rode vari's die nog uitgebreid liggen te slapen. Was ik ook maar een vari... Of een leeuw,

Goudwanggibbon

want leeuwen slapen vaak wel 16 uur per dag. Zou ik ook wel willen. Later wil ik een leeuw worden. Maar tot het zover is, vind ik dierverzorger zijn ook niet verkeerd!

Naar de kleedkamer

Voordat je aan het werk gaat moet je eerst je uniform aantrekken. Ik noem het ook wel mijn 'zooniform'. Dankzij een zooniform worden je eigen kleren niet zo vies, bezoekers zien aan de kleding dat je in het park werkt en ook de dieren herkennen je als dierverzorger door wat je draagt.

Onze kleedkamer ligt midden in het park, boven het verblijf van de Afrikaanse wilde honden. Ook zij liggen nog lekker te snurken onder hun schuilrots, eentje kijkt even op wanneer we voorbijlopen. Ik loop twee trappen naar boven en kom in een ruimte met lockers, een soort kleerkasten.

'Hé Job, goedemorgen!' De altijd vrolijke reptielenverzorger Eli staat zich al om te kleden. 'Ga je vandaag weer visboertje spelen?' vraagt hij lachend.

Dat is wel een beetje zo, wie pinguïns verzorgt werkt veel met vis.

'Ga jij nou maar lekker schildpadden borstelen,' zeg ik met een knipoog en ik maak mijn eigen locker open.

Er zitten dierentuinkleren in voor alle soorten weer. In de winter, als het vriest, heb ik een dikke jas, een wollen muts, en 'thermokleren' aan. Die draag je onder je gewone kleren als een extra laagje. Hebben we afgekeken van de

pinguïns: die hebben ook laagjes van donsveren en dekveren. Maar vandaag wordt het waarschijnlijk warm, dus kies ik voor een T-shirt en een korte broek. Ook trek ik speciale schoenen aan. In de neuzen zitten ijzeren platen die je beschermen wanneer er plotseling iets zwaars op je voet landt, zoals een kruiwagen of een struisvogelpoot.

In de keuken

Als ik m'n zooniform aanheb, ga ik naar de keuken, waar al het eten voor de dieren wordt klaargemaakt. Mijn collega-vogelverzorgers zijn al druk bezig. Je kunt nooit in je eentje alle dieren verzorgen, daarom hebben we ze verdeeld.

Verzorger Siem is fruit aan het snijden voor de reuzentoeke. Appels, bananen, druiven, allemaal vanmorgen vers afgeleverd. Een andere collega is bezig bij een grote bak kriewelende meelwormen. Die zijn speciaal voor insectenetters, zoals de balispreeuwen. Het ziet er niet heel smakelijk uit, maar veel vogels zijn er dol op!

Uit de koelkast haal ik twee grote emmers met verse haring voor de pinguïns. Het is net 8 uur 's morgens, en het eerste wat ik ruik is rauwe vis. Dat was in het begin, toen ik net dierverzorger was, best even wennen. Dierverzorger is een geurig beroep...

Behalve de haring voor de pinguïns pak ik ook het eten voor de Japanse kraanvogels. Dat wordt de eerste stop van vandaag. Zij moeten vroeg eten, want ze hebben een kuiken gekregen. Het kraanvogeltje was nog heel klein toen het uit

het ei kroop, maar het groeit enorm hard. Dat is te danken aan haar ouders, die haar de hele dag voeren. Ik mix een mengsel van speciale kraanvogelkorrels, meelwormen, tofu en verse groenten en vul dit aan met een poeder van vitaminen en mineralen. Daarvan krijgt het kuiken sterke botten en spieren.

Op voerronde

Om al dat eten mee te kunnen nemen heb ik een bakfiets, en daar mag ik gewoon de hele dierentuin mee door fietsen!

De Japanse kraanvogels staan al op de uitkijk bij de deur van hun verblijf. Nu moet ik goed opletten, want kraanvogels zijn bijna net zo groot als ik en aan hun kop zit een lange, scherpe snavel. Omdat ze een kuiken hebben, zijn ze op dit moment heel erg beschermend, dus mag ik niet te dichtbij komen.

Normaal wandel ik gewoon door het verblijf zonder dat ze dat een probleem vinden, maar nu kan dat dus niet zomaar. Daar heb ik iets op verzonnen. Naast hun grote bak met eten heb ik nog een klein bakje meegebracht. Daarin zit het allerlekkerste van de hele wereld, voor sommige vogels dan: wasmotlarven. Deze dikke witte larven vinden ze net zo lekker als wij snoep. Met dat kleine bakje wandel ik om het verblijf heen tot ik helemaal aan de andere kant ben, recht tegenover de deur.

Met open snavels kijken vader, moeder en kleine kraanvogel me aan. 'Hier met die larven!' lijken ze te zeggen.

Ik pak een handvol en gooi de larven hoog in de lucht door het daknet van het verblijf. Als regendruppels vallen de larven op de grond en meteen beginnen de kraanvogels alles op te pikken. Het kuiken wordt door beide ouders gevoerd, ze houden een larf tussen hun snavel zodat het kuiken die eruit kan pikken. Maar het

Japanse kraanvogel

kuiken leert snel, ik zie haar ook al zonder hulp van haar ouders larfjes van de grond pikken.

Zo, die zijn wel een tijdje zoet. Ik loop terug naar mijn fiets, pak de grote bak met eten en open de deur van het kraanvogelverblijf. Zonder gevaar zet ik de bak neer en sluit de deur. Plannetje weer gelukt!

Pinguïnorkest

Ik fiets richting de pinguïns, die achter in het park leven. Als ik de bocht om kom, zie ik ze alle 140 bij elkaar staan.

Zodra een van de pinguïns mij ziet, gebeurt er iets bijzonders. Hij slaat zijn kop naar achteren en begint luid te toeteren, een heel bijzonder geluid dat klinkt als het balken van een ezel. Zo vertelt hij de rest van de kolonie dat ze moeten oppletten. Alle andere pinguïns die dit horen beginnen nu ook te toeteren. En al snel klinkt er een blaasorkest van 140 pinguïnkelen die mij vol verwachting welkom toeteren.

Ik zet de fiets langs het pad, til de twee zware emmers met haringen van de fiets in een kruiwagen en wandel naar de achterkant van de rots van het pinguïn-

verblijf. Daar zit een deur met een gang erachter. Ik open de deur en zie vanachter een hekje alle pinguïns naar me kijken.

'Nog even de vis spoelen en dan kom ik naar jullie toe!' zeg ik. Of ze me verstaan, weet ik niet, maar toch praat ik graag tegen ze. Waarom? Tja, waarom niet?

In de rots is een klein verblijf, daar ga ik naar binnen. Ik trek de regenbroek aan die aan de muur hangt, draai de kraan open en spoel de haringen af met vers water, aangevuld met zout uit een zak. Als dat allemaal gedaan is, kan ik gaan voeren. Voordat ik een vis aanraak, doe ik eerst handschoenen aan. Belangrijk, want als je vis met je blote handen voert, trekt die vislucht in je huid en wil er straks in de pauze niemand naast je zitten. Ja, alleen de zeeleeuwenverzorger, die is eraan gewend.

Met de emmers wandel ik het verblijf binnen. Vlak voor mijn voeten lopen de Afrikaanse pinguïns met me mee. In het midden van het verblijf zak ik door mijn knieën en zet de emmers vis op de grond. Er vormt zich een dikke muur van pinguïnbuiken rond de emmers, meteen beginnen ze te eten.

Pinguïns kunnen enorm snel eten omdat ze niet hoeven te kauwen. Ze hebben geen gebit met maalkiezen, maar een snavel. Daarom slikken ze de grote haringen in één keer door. Een Afrikaanse pinguïn kan zo wel zes of zeven hele haringen achter elkaar doorslikken. Probeer dat vooral niet na te doen, want dan blijft die haring in je keel steken...

Vanaf het water roepen de jan-van-genten dat ze ook vis willen. Ik gooi het zo ver ik kan het water in, waarna de witte zeevogels erachteraan gaan om ze op te duiken. Als ze willen, mogen de pinguïns ook een visje uit het water vissen, maar de meesten staan bij de emmers. Ze zijn nogal kieskeurig en kiezen het liefst meteen uit de emmer de allerbeste vis.

Pinguïns voeren is veel geduld hebben. Als je zo veel pinguïns verzorgt, moet je ervoor zorgen dat iedereen aan de beurt komt en dat iedereen kan eten hoeveel die wil. Niet alle pinguïns willen namelijk evenveel eten, daarom mogen ze bij ons zelf kiezen. Soms eet een pinguïn de ene keer maar twee haringen en een volgende keer wel vijftien! In het broedseizoen eten pinguïnouders zich bijvoorbeeld helemaal vol, omdat ze daarvan ook hun kuikens moeten voeren.

Vanmorgen hebben bijna alle pinguïns veel trek, sommige zie ik wel vier keer terugkomen om nog iets te halen. Ze zijn namelijk in de rui, wat betekent dat de pinguïns hun verenpak verwisselen. Dat kost veel energie, dus moeten ze goed eten. Daarom blijf ik zitten tot er niemand meer langskomt voor een visje, dat is het teken dat iedereen genoeg heeft gegeten.

Als alle pinguïns vol zitten berg ik de emmers met vissen op in de bakfiets. Er zit nog een klein laagje haring in de emmer. Dat neem ik vanmiddag mee als ik weer ga voeren. De vis ruil ik in voor een hark en een schep. Overal in het verblijf liggen kleine veertjes tussen het zand, die opgeharkt moeten worden. Hoeveel zullen het er zijn, drieduizend? 'Niet over nadenken, Job, gewoon beginnen,' zeg ik tegen mezelf.

Terwijl ik hark kunnen wij nog even doorpraten over pinguïns. Ik vertel je een paar dingen die weinig mensen weten en die je makkelijk kunt doorvertellen.

PINGUÏNWEETJES

Pinguïns kunnen best oud worden. De oudste Afrikaanse pinguïn die ik heb meegemaakt werd 39 jaar.

Afrikaanse pinguïnkukens zijn heel klein als ze uit het ei kruipen, maar ze groeien supersnel. In zes weken groeien ze van 50 gram naar meer dan 2 kilo in gewicht. Dat is van een mandarijn naar een watermeloen!

Afrikaanse pinguïn

Pinguïnkoppels zijn monogaam. Dat betekent dat ze hun hele leven bij elkaar blijven. In het broedseizoen hebben ze de taken gelijk verdeeld. Eén pinguïn blijft op het nest terwijl de andere op zee zijn maag vol eet met vis. Zodra die terugkomt, wisselen ze om.

In de rui

Na het broeden komt de ruiperiode. In de rui wisselen pinguïns van verenpak, alle duizenden veren worden weggedrukt door de nieuwe veren die door de huid naar buiten komen. Drie weken lang zien pinguïns er dan een beetje uit als speelgoedknuffels.

Omdat hun verenpak waterafstotend is, kunnen ze tijdens de rui niet de zee op om te vissen. Ze moeten dus van tevoren genoeg eten om drie weken te kunnen vasten. Daarom zijn pinguïns tijdens de rui een stuk dikker dan normaal.

Hebben pinguïns lange of korte poten?

Dit is het grote pinguïngeheim: pinguïns hebben lange poten! Van buitenaf zie je korte poten, maar het grootste deel van hun poten zit verstopt onder hun buik. De knieën van een pinguïn zitten halverwege zijn buik, een beetje waar bij ons de ribben zitten. Dan maakt de poot een bocht naar achteren en loopt nog een heel stuk door, alsof je op je hurken zit. Ze moeten ook wel lange poten hebben om goed te kunnen klimmen op land. Met korte pootjes is de kans groter dat je struikelt. Maar als je onder water snel en wendbaar wil zijn, dan moet je juist weinig uitsteeksels hebben, want daarmee verlies je snelheid. Daarom zijn de poten van een pinguïn naar binnen gegroeid.

